

HJÆLPEARK 3 FOR LÆRERE

Napos jagt på potentielle farer

Napo i... Farlige arbejdspladser

Farlige arbejdspladser er en kortfilm om potentielle farer og risikable situationer på arbejdspladsen og om behovet for at vurdere risikable situationer og handle ud fra vurderingerne for at gøre arbejdspladsen et sundere og mere sikkert sted at være. Filmen ser på potentielle farer og på nogle af de mest almindelige risikable situationer, man kan møde på arbejdspladsen, og behovet for at: 'Stoppe op, tænke og handle'.

Filmen søger at forklare forskellen mellem potentielle farer og risikable situationer, hvordan de kan elimineres eller mindskes, og demonstrerer dette ved hjælp af praktiske situationer, således at man kan få en bedre forståelse for betydningen af en 'risiko'.

Risikovurdering

Vores sigte er at skabe forståelse for risikovurdering og betydningen af risikovurdering i forbindelse med forebyggelse af ulykker og dårligt helbred på arbejdspladsen. Vi sigter især på at:

- Forklare forskellen mellem en potentiel fare og en risikabel situation
- Introducere risikovurdering
- Illustrere, hvad vi mener ved brug af eksempler
- Bygge bro mellem teori og praksis

Hvorfor lave en risikovurdering?

En risikovurdering er grundlaget for en vellykket håndtering af sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og nøglen til at reducere antallet af arbejdsrelaterede ulykker og sygdomme. Hvis det gennemføres ordentligt kan det forbedre sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen og virksomhedens resultater generelt.

Hvad er risikovurdering?

Risikovurdering er en proces, hvorved man vurderer de sundheds- og sikkerhedsrisici medarbejderne risikerer i forbindelse med potentielle farer på arbejdspladsen. Det er en systematisk undersøgelse af alle aspekter i arbejdet, som omfatter at man ser på:

- Hvad kan forårsage skade eller overbelastning,
- Hvilke potentielle farer kan elimineres, og hvis ikke,
- Hvilke præventive tiltag findes der, eller burde der være, for at få styr på disse risici

Typiske risici på en arbejdsplads (mange af dem findes også i hjemmet) inkluderer:

- Elektricitet
- Ild
- Værktøj, særligt dem med skæreblade eller knive
- Maskiner
- Risikoen for at glide på gulvet, falde ned fra en stige eller andre høje punkter (f.eks. et tag)
- Transport (både for billister og gående)
- En fysisk skade pga. tunge løft (f.eks. på en byggeplads) eller gentagelse af den same bevægelse (f.eks. på en fabrik ved et samlebånd)

- Skade forvoldt af kemikalier ved f.eks. udslet på huden eller besværet vejrtrækning. På længere sigt fare for at udvikle kræft eller allergi.
- Biologisk fare i form af forskellige former for virus og bakterier – kan opstå i medicinske laboratorium eller pga. dårlig udluftning.
- Støj, vibrationer, elektroniske magnetfelter, UV-stråling mm.

Der er forskellige episoder fra de forskellige Napo film, der kan bruges til at vise de fleste af ovenstående risici (Tabel A).

Fem-trinsmetoden for risikovurdering

Denne lektion fokuserer først og fremmest på to trin indenfor risikovurdering; Udpegning af farer og evnen til at kunne prioritere/evaluere risikoen i situationen. De følgende tre trin er præsenteret i lektion 2 af Napos jagt på potentielle farer.

Trin 3 – Beslutning om forebyggende tiltag, Trin 4 – Handling, Trin 5 – Kontrol og bedømmelse er dækket af den anden lektion af Napos jagt på potentielle fare, der hedder indgriben og forebyggelse.

Trin 1: Udpegning af potentielle farer og personer, der er i risikozonen

Husk: at en potential fare kan være alt muligt – arbejdsmaterialer, udstyr, arbejdsmetoder eller praksis – som kan forårsage skade(r).

Her er nogle tips der kan hjælpe med at udpege potentielle farer:

- Gå omkring og se på, hvad der eventuelt kan forårsage skade/overbelastning
- Spørg de personer, der befinder sig i området om problemer, de er stødt ind i
- Kig på potentielle farer, som fx støj eller sundhedsskadelige stoffer, som kan indebære langtidspåvirkninger for de personer der udsættes for dem, såvel som de mere oplagte potentielle farer, som fx steder/situationer, hvor man kan glide eller snuble

For hvor enkel potentiel fare er det vigtigt at definere, hvem der er i farezonen. Identifier grupper af mennesker, ikke enkeltpersoner, Nogle grupper kan være mere udsatte end andre, for eksempel mennesker med handicaps, børn eller ældre mennesker.

Trin 2: Evaluering og prioritering af risikable situationer

Husk: at en risikabel situation eksisterer, når en eller anden, i stor eller lille udstrækning, kan blive skadet eller lide skade på grund af den potentielle fare. El próximo paso es evaluar el riesgo derivado de cada peligro. Observe:

- Hvor sandsynligt det er at en potentiel fare vil forårsage skade
- Hvor alvorlig skaden sandsynligvis vil blive
- Hvor ofte og hvor mange medarbejdere er udsat

En klar og ligefrem proces baseret på en redelig vurdering, og uden at der kræves særlige evner eller komplicerede teknikker, er tilstrækkelig i forhold til mange potentielle farer eller potentielt farlige aktiviteter på arbejdspladsen. Disse omfatter aktiviteter, hvor de potentielle farer kun giver anledning til lidt bekymring eller arbejdspladser, hvor de risikable situationer er velkendte eller lette at udpege.

Derefter bør de risikable situationer prioriteres og takles i rækkefølge. Topprioriteten er de farer der kan medføre alvorlige skader (f.eks. fald fra højt punkt), og de faremomenter der er stor sandsynlighed for kan udløse en ulykke (f.eks. et glat gulv).

Tabel A

Fare	Film	Scene
Trafik ulykker:		
At blive ramt af et køretøj	Napo i sikker på byggepladsen	6. Hold det adskilt
Manglende koncentration og fokus	Napo i gør rent bord	1. Ændringer i planen
Træthed og stress	Napo i... Sikker vedligeholdelse	5. Hastværk er lastværk
Høj fart og skjulte fare	Napo på farlige arbejdspladser	5. Kortlægning af risikoen
Brand		
Brand	Napo i... Pas på: kemikalier!	3 Inflamables
Brand	Historien om de bedste skilte	Scene 5 og 6
Brand	Historien om de bedste skilte	Scene 11 og 12
Brand	Historien om de bedste skilte	Scene 14 og 15
Elektricitet		
Elektricitet	Napo i: 'Sikkerhed på... og uden for arbejdet'	Sekvens hvor Napo er ved at gøre klar til festen ved at hænge diskolys op
Maskiner		
Maskiner	Napos eventyr	5. Brug altid det rette beskyttelsesudstyr
Maskiner	Napo på farlige arbejdspladser	1. Udryd risikoen
Larm		
Udsat for støj	Napo i stop den larm!	Hele filmen
Kemikalier		
Kemikalie fare	Napo i... Pas på: kemikalier!	Hele filmen
Fald og glidefare		
Faren for at falde	Napos eventyr	1. Vigtigheden af skiltning
Fald ned af trapper	Napos eventyr	2. Utilstrækkelig skiltning
Fald ned af trapper	Napo i: 'Sikkerhed på... og uden for arbejdet'	Sekvens hvor Napo går på trappen, der er fyldt med ting
Fald fra et højt punkt	Napo i sikker på byggepladsen	2. Tag ikke chancen
Faldende genstande	Napo i sikker på byggepladsen	1. Byg på sikkerhed
Manuelt arbejde		
Tunge løft	Napo i sikker på byggepladsen	5. Når lynet slår ned
Tunge løft	Napo i let belastningen!	3. Del og behersk
Tunge løft	Napo i let belastningen!	10. Hold mig tæt
Tunge løft	Napo i let belastningen!	6. Vind over vægten
Dårlig position	Napo i let belastningen!	5. Gør-det-selv ergonomi
Dårlig position	Napo i let belastningen!	8. Bevæg dig
Vibrationer		
Vibrationer	Napo i let belastningen!	4. Dårlige vibrationer

Den anden af Napos jagt på potentielle farer introducerer den anden side af risikovurdering: Indgreb og forebyggelse

Dette undervisningsmateriale er blevet udviklet af EU-OSHA isamarbejde med Napo Consoritum – HSE (UK), DGUV (Tyskland), INAIL (Italien), INRS (Frankrig), SUVA (Schweiz) og AUVA (Østrig).

